

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. DR. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE II., ŽITNÁ UL. Č. 4b. — PŘEDPLATNÉ 40 KČ I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU. — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 KČ.

ROČNÍK XVIII.

V PRAZE, V ŘÍJNU 1936.

ČÍSLO 8.

Po prvním odborovém sjezdu.

Začínáme slovy předsedy sjezdu univ. prof. dr. Hory, pronesenými na závěrečné schůzi: „Byl...“

Dlouho připravovaný, dlouho očekávaný, v nějž skládali jsme velké naděje, které nebyly zklamány. Kdo z nás měl příležitost osobně se ho zúčastnit, potvrdí jistě náš dojem: že se vyznačoval jak ve svém celkovém průběhu, tak i v průběhu zasedání jednotlivých sekcí vysokou úrovní a naprostou harmonií všech spolupracujících složek právnických. Byl to takový staročeský boží mír „treuga Dei“ mezi právníky. Byl to první pokus soustřediti různé složky právnícké na jednom poli, a pokus ten se zdařil.

Všeobecná resoluce, obsahující spravedlivé požadavky všech právnických složek, byla jednomyslně přijata spontánním bouřlivým potleskem, kterým byly přijaty i resoluce jednotlivých sekcí. Hold všech právníků, přítomných na závěrečné schůzi v poslanecké sněmovně, mezi nimi vynikajících praktiků v soudnictví, ve svobodných povoláních, ve službách veřejných i soukromých — předsedovi sjezdu univ. prof. dr. Horovi působil nezapomenutelným dojmem. Rozešli jsme se dojati a šťastní.

Než jest nutno, aby význam sjezdu byl trvalý a aby sjezd nestal se pouhou epizodou. Jest na nás všech, abychom se o to přičinili společnou prací s ostatními stavy právníckými na společném poli. Tím jest pro nás Ústředí československých právníků, které jako vrcholná korporace právnícká, soustřeďující v sobě právníky všech stavů, bylo na sjezdu slavnostně zmocněno, aby podniklo veškeré kroky, nutné k realizování požadavků, výtýčených ve všeobecné resoluci, a aby se postavilo i za požadavky jednotlivých stavů právnických. Správná jsou proto slova presidenta notářské komory dr. Ponce, pronesená v sekci notářské během zasedání kongresu: „Čím více notářů a kandidátů notářství bude členy Ústředí, tím větší jest naděje, že požadavky notářů budou respektovány.“ Je proto stavovskou povinností těch, kdo dosud nejsou členy Ústředí československých právníků, aby tak učinili co nejdříve.

I. odborový sjezd československých právníků konal se v Praze ve dnech 26.—28. září 1936 pod protektorátem presidenta republiky Dr. Edvarda Beneše, za čestného předsednictví ministra vnitra Dr. Josefa Cerného, ministra spravedlnosti Dr. Ivana Dérera a ministra unifikací Msgr. Dr. Jana Šrámka. V čestném výboru zastoupeni byli vynikající právníci českoslovenští ze všech odvětví právnických. Za stav notářů pánové: Dr. Jaroslav Čulík, em. notář a president stálé delegace notářských komor v Praze, Dr. Jaroslav Ponec, president notářské komory v Praze, Dr. J. Kállay, notář a ministr m. sl., vicepresident notářské komory Josef Křen a president olomoucké notářské komory a notář Dr. Josef Togner. Sjezd pořádaly: Ústředí československých právníků, Svaz československých soudců, Jednota advokátů československých a Spolek československých notářů. Ke sjezdu přihlásilo se na 1500 československých právníků ze všech stavů právnických povolání. V rámci sjezdu konaly vrcholné stavovské právnícké organizace, a to: Svaz čl. soudců, Jednota čl. advokátů a Spolek čl. notářů současně také sjezdy svých příslušníků. O sjezdu čl. notářů — prvého to sjezdu za republiky Československé — podána bude níže podrobná zpráva. Sjezd byl zahájen slavnostní schůzí v zasedací síni poslanecké sněmovny Národního shromáždění v Praze v sobotu dne 26. září 1936 panem universitním profesorem Dr. Václavem Horou, děkanem Právnické fakulty university Karlovy, a zároveň předsedou sjezdu a předsedou Ústředí čl. právníků, v plně obsazené a slavnostně osvětlené místnosti sněmovny.

Prof. Dr. Hora na počátku svého zahajovacího přednesu vzpomněl, jakého vyznamenání se sjezdu dostalo tím, že protektorát jeho převzal sám president republiky Dr. Edvard Beneš a čestné předsednictví vláda republiky Československé. Předseda vítal zástupce presidenta i vlády, ministra spravedlnosti Dr. Dérera, a dal generálním tajemníkem sjezdu, ministerským radou Dr. Kučerou, přečísti pozdravný telegram, který byl zaslán kanceláří presidenta republiky.

Poté uvedl předseda prof. Dr. Hora, že schůze nabývá slavnostního rázu četnými zástupci úřadů, ústavů a korporací, delegacemi a vzácnými hosty, které vítá co nejmileji. Nemůže každého jednotlivě vítati, avšak obzvláště vítá reprezentanty předsednictev Národního shromáždění, Dr. Markoviče a Dr. Soukupa, dále zemského presidenta českého Dr. Sobotku, náměstka primátora hl. m. Prahy Dr. Štůlu, náměstka starosty města Brna Dr. Ečera, kancléře Dr. Šámala, vyslance Dr. Wellnera, guvernéra Dr. Trapla, poslance Dr. Meissnera, presidenta Dr. Schauera, generál. ředitele pošt a telegrafů Dr. Fatku a všechny ostatní.

Se zvláštním potěšením uvítal zástupce kolegů německých, presidenta „Ständige Vertretung des deutschen Juristentages in der Tschechoslovakischen Republik“, Dr. Jarolíma, jehož přítomnost není jen akt zdvořilosti, ale ukazuje na stejné poslání právnictva českého i německého ve státě, v němž je zaručeno veškerému občanstvu bez rozdílu národnosti i rasy klidné soužití. Německy pak pravil: „Die Liebe zur eigenen Nation kann nicht rechtfertigen den Hass gegen

andere Nationen.“ Francouzsky uvítal zástupce cizích hostí, člena pařížské advokátní komory i odvolacího soudu, Dr. Marcelle Poignarda, zástupce Jugoslaviie, Dr. Sino Alkalai z Bělehradu, Dr. Jakšiče a Dr. Stankoviče z Nového Sadu, pak zástupce Estonců, pravě: „Nous tous en sommes très reconnaissants et heureux d'avoir l'honneur de saluer les hôtes près des difficultés présentes.“

Doslovně pak pravil: „Právníci dosud nevěnovali svým vlastním zájmům dosti zřetele a scházejí se teprve dnes, aby pojednali o svých bolestech, vzbách a potřebách a hledali cestu a prostředky, které by vyhovovaly semknutému a neroztříštěnému právníckému stavu.“

Důvody toho jsou dva. Předně: právníci se v životě roze-
stupují v různé povolání, kde jsou stavění namnoze proti sobě, čímž se v životě nutně navzájem odcizují. Zapomínají pak na sebe a na to, co je jim společné a mělo by je spojovati.

Druhým důvodem je, že právě v době přítomné se zne-
pokojením právníctvo pozoruje, že práce právnícká je ne-
právníckou veřejností podceňována. „Právní řád tvoří organický celek. Nemůže lé-
čiti, kdo nezná důkladně celou stavbu lidského těla; zrovna
tak bez otřesů pro státní celek nemůže práce právnícké vy-
konávatí ten, kdo není právnícky vzdělán a odborně vychová-
ván.“ Vysvětluje psychologicky zaujetí laika proti právníku
tím, že onen nevidí složitosti případu, který se mu jeví zcela
jednoduchým. Když právník ukáže na složitost a s úsudkem
se neukvapuje, vzbudí podezření a nespokojenost. Tato ne-
chuť laika k právníkovi je příznivou půdou pro snahy ubrati
mu a zúžití jeho působení.

„Právníctví není však jen vedeno zájmy sobeckými. Myslí-
me na celek. Každé znehodnocení právnícké činnosti je ne-
bezpečím pro jednotlivce, jehož se týká, i pro celek a stalo
by se osudným i pro celý stát. Právníci konají především
službu veřejnosti. To platí nejen o právnících, jsou-
cích přímo ve službách veřejných, nýbrž i o advokátech, no-
tářích, o právnících v soukromých podnicích. Jejich činnost
směřuje k tomu, aby poměr jednotlivce k ostatnímu světu
nevybočil z mezí právního řádu.“

Právník je povolán, aby zasahoval do životních dějů. Má
co činiti se spleť skutečností namnoze nejasných a sporných.
Tato podstata právníkovy činnosti vtiskuje mu nutně určité
vlastnosti, jimiž jsou: objektivnost, rozmyslnost,
kritičnost, znalost lidských duší, schopnost
chápati a porozuměti.

Pro to vše musí se právník sblížovati se světem kolem, ale
také se nesmí vyvyšovat nad ostatní ani z důvodů společen-
ských, ani rasových, ani náboženských, ani národnostních,
nýbrž vhodné přispívati k vyrovnávání protiv.

„Právník je určen k tomu, aby byl elemen-
tem pořádku ve státě.“

Co sledují právníci svým sjezdem?

Poskytnouti neprávnícké veřejnosti příležitost správně po-
suzovat a hodnotiti právníckou činnost.

Zprostíti právníctvo všech prací, které přímo s jeho povo-
láním nesouvisí, a nepřipustiti, aby práce ryze právnícké
byly svěřovány neprávníkům.

Upozorniti na nedostatky právního řádu, jež právní jistotu
ohrožují.

Ve vlastních řadách buditi vědomí o důležitosti, ale i o ve-
líké odpovědnosti povolání.

Vzbuditi smysl pro soudržnost.

„Podaří-li se nám to, uděláme kus dobré práce. Zjevně
tak imponentním sjezdem chceme se s Boží pomocí o to po-
kusiti.“

Po tomto téměř hodinovém přednesu, který úkol právníka
tak lidsky dovedl osvětlit a srdcím všech přítomných přiblí-
žiti, a který všichni v hlubokém tichu a s vřelou účastí vy-
slechli, následovaly projevy zástupců delegací a hostů.

Prvý promluvil ministr spravedlnosti Dr. Dérer, který
zdůraznil, že prezident republiky převzal protektorát sjezdu
s vědomím důležitosti podniku. Doslova pravil: „Žádný
stát se neobešel bez právníků, není bez nich
myslitelný. V moderním státě jsou ještě potřebnějšími.
Jednotící myšlenku buduje právník a stará se s konservativ-
ní důsledností o dodržování a praktikování. Tuto jednotící
myšlenku nutno sledovati dnes, kdy technika napomáhá roz-
kladu společnosti na prvky i jednotlivce, kteří by ho-
věli vlastním choutkám a zanedbali celek.“

Jedině takový stát je schopen obrany před svévolí, terorem
a chaosem.“

Dále apeloval řečník na demokratický ráz státu i demokra-
tickou tvorbu řádu právního, jeho lepší a vyšší. Slova, která
prezident republiky razil při svém zájezdu na Slovensko:
„V demokracii se nedějí zákraky,“ doplňuje ministr Dr. Dérer
a rozšiřuje takto: „...ale nejsou v ní možná ani překvapení.“
Právní bezpečnost nejlépe je zabezpečena jen v demokracii.
Řečník vyslovil přání, aby jednání sjezdu ospravedlnila a
posílila dobré jméno právníků a přeje sjezdu za prezidenta
i vládu mnoho zdaru.

Další promluvil místopředseda poslanecké sněmovny, Dr.
Markovič, a pravil, že zasedáním v parlamentě se mani-
festuje navenek, že právníctvo i parlament musí býti
v úzkých stycích a doplňují se. Zákon byl by mrtvá litera,
když by nebylo dobrých právníků. Naopak právní praxe
může skreslit zákon. Lze s uspokojením na obou stranách
konstatovati harmonii.

Krásným, hudebně ladným způsobem promluvil jménem
zahranických hostů Dr. M. Poignard. Pravil, že nese bratr-
ské pozdravy Francie. Je šťasten tlumočiti sympatie své
země na tomto velkolepém sjezdu, manifestu všech právní-
ků. Není krásnější vědy, než právnícké. „Il n'y a de profes-
sion plus noble.“ Žádáme vás, abyste potvrdili, že právo není
jen theorie, ale živá skutečnost. Necht' jsou jakékoli těž-
kosti pro vaši i mou zemi, zůstaneme vždy věrní právnícké
myšlence, která nás pojí. „Chci vás ujistiti, že právníci Fran-
cie jsou k vám vždy plni oddanosti a lásky.“

Náměstek primátora hl. m. Prahy Dr. Štůla ve svém
stručném projevu zdůraznil, že právě zásluhou vysoce vy-
spělého právníckého zaměstnanectva i právníků — volených
členů zastupitelstva vytvořilo naše hlavní město jednu z nej-
lepších organizací samosprávných v Evropě.

Náměstek starosty města Brna Dr. Ečer mezi jiným zdů-
raznil, že je právník nositelem myšlenky, která jediné může
pacifikovat, nositelem ideálu smluvní věrnosti proti theorii
i praxi, kde smlouva je cárem papíru. Ve vztazích meziná-
rodních, kde často jde moc nad právo, má platiti heslo:
Pacta sunt servanda.

Děkan právnícké fakulty Masarykovy university v Brně,
prof. Dr. Čáda, jménem všech čtyř universit republiky zdů-
razňuje, že právnícké fakulty jako ústavy výslovně vědecké
byly v úzkém styku se sjezdem a jeho přípravou. Bylo by
klamné mysliti, že jsou činnosti sjezdu vzdáleny. Jsou
prvním polem, kde soustředění právníků, byt' i jen adeptů
právní vědy, je provedeno do důsledku. „Našima rukama
procházejí ti, kdož mají sloužiti veřejnosti, státu i lidstvu.“

Jménem německých právníků pravil Dr. Jarolím, že
naše státní zřízení je demokratické a svobodné. Bylo by zra-
dou, abychom opovrhli velikým odkazem Magnae Chartae
Libertatum. Vědy i umění jsou pojítka národů, neznají hranic,
zušlechťují kultury, kladou mosty mezi národy. Jsme
zde právníci, abychom bez ohledu na rozdíly národností, vy-
znání a sociálního postavení tvořili organizaci a právní řád
zušlechťovali. Necht' padnou čínské zdi autarkii; usilujeme
o právní universalismus k blahu národů. Zároveň zve vše-
chny účastníky na příští sjezd německých právníků v Brně
o svátých svatodušních příštítého roku.

Dr. Joachim promluvil jménem právních Jednot, nej-
starších organizací právníckých.

Vrchní rada Dr. Pražák za stav soudcovský zdůraznil
zejména zásadu právní bezpečnosti. Uvedl, že soudcové jsou
zde, aby napravili porušené právo. Jednomyslným přá-
ním všeho organizovaného soudcovstva je
spolupráce s advokáty i notáři v zájmu klidného
soužití.

Prezident Stálé delegace advokátních komor Dr. Klouba
ve svém delším přednesu ukazuje, že jde zároveň o IV. sjezd
advokátů. První konal se v r. 1904 současně s prvním vědec-
kým sjezdem právníckým, druhý v r. 1925 v Brně již na půdě
nového státu, třetí v r. 1928. Nynější čtvrtý je manifestací,
že všichni právníci máme společné zájmy i společný cíl, prá-
vo i spravedlnost.

Rádné i svědomité plnění advokacie vyžaduje zvláštní
ochrany státu. Nerušený výkon její prospívá stejně jako čin-
nost soudcova, advokátova i jiných právních povolání. U
vědomí vyšší funkce vítáme manifestace všech, usilujeme o těs-
nou spolupráci soudců, advokátů i notářů, kteří jsou povo-
láni ochrániti jistotu a pořádek.

Prezident Dr. J. Čulík pravil: „Dostalo se mi ctí, a bych
jménem notářů přinesl sjezdu upřímnou a
srdečnou zdravici. Vítám s radostí, že i právníci, ač
nejvíce postižení, odhalovali konečně své rány a dožadují se
nápravy a odčinění křivd na nich páchaných. U p o z o r ň u j i

na souhlasné stížnosti stavu soudcovského i advokátského. Vítám popud pp. Dr. Pražáka i Dr. Kloudy o spolupráci.

Byla doba, kdy právník byl vždy a všude v popředí veřejného života a vedoucí. Je to přirozené. Veškeré lidské dění i konání je upraveno spleť právních norem. Kdo je může lépe znáti než právník?

Nesporně jest, že hlavním pilířem státu je devisa, kterou mělo staré Rakousko, které však nedbalo: *Justitia regnum fundamentum*. My všichni jsme nositelé a udržovatelé právního pořádku.

Docentka Dr. Veselá jménem žen-právníček uvedla, že je pro ženy velikým zadostiučiněním, že mohou pracovat spolu s muži na poli práva, vědomy především povinností, pod stejným měřítkem jako mužové. „Nám ženám bylo teprve nedávno popřáno, pracovat v různých oborech právních povolání, kde je moment etické činnosti jedním z nejdůležitějších. Chceme vždy vědomě a pokorně sloužiti právu.“

JUC. Holátko jménem studujících právníků vyvracel podezření, že poslední usilí studující mládeže by byl boj dvou právnických generací.

Po přednášce profesora Komenského university v Bratislavě, Dr. J. Karvaše: „Unifikace práva a s ní souvisící problémy“, ukončena byla schůze sdělením generálního tajemníka sjezdu, ministerského rady Dr. O. Kučery. Dr. O. H.

Za sjezdu uspořádána byla řada společenských akcí. 26. IX. 1936 o 17. hod. přijati byli účastníci sjezdu panem primátorem hl. m. Prahy Dr. Baxou na recepci, pořádané na počest účastníků I. odb. sjezdu čl. právníků v budově Ústř. městské knihovny, kdež pobyli v družném hovoru do 1/2 19. hodiny.

Téhož dne o 20. hod. pořádána byla společná večeře ve Smetanově síni Obecního domu za velké účasti účastníků sjezdu, jejich dám a pozvaných hostů. Během večeře učiněno bylo několik proslavů z řad právníků a proneseny přípitky.

V neděli 27. září 1936 konal se společný oběd notářů, o němž podána bude zpráva níže. Rovněž advokáti pořádali svůj společný oběd v Obecním domě.

Téhož dne odpoledne podniknuta byla pro účastníky sjezdu okružní jízda Prahou autokary a večer konalo se při plně vyprodaném domě slavnostní představení Dvořákovy opery „Rusalka“ v Národním divadle.

V úterý dne 29. září 1936 byl uspořádán pro účastníky sjezdu autokarový zájezd na Kokořín a Mělník, spojený s prohlídkou sklepů zámeckého vinařství Lobkowiczského a společným obědem v zámecké restauraci na Mělníku.

O dámy účastníků sjezdu po dobu sjezdových jednání pečoval zvláštní sjezdový dámský komitét a připravil pro ně návštěvu filmových ateliérů na Barrandově, návštěvu sbírek obrazů Spolku vlasteneckých přátel umění a sbírek umělecko-průmyslového musea, návštěvu Waldesova musea ve Vršovcích a j.

Národní a universitní knihovna v Praze uspořádala u příležitosti I. odborového sjezdu československých právníků ve své výstavní síni v nádvoří Klementina knižní výstavu hlavních reprezentantů literárního vývoje života čelných československých právníků až do XIX. století.

Zasedání sjezdu zakončeno bylo závěrečnou schůzí v pondělí dne 28. září 1936 ve 12 hodin 15 minut v zasedací síni posl. sněmovny Národního shromáždění v Praze.

Schůzi zahájil přesně ve 12 hod. 15 min. předseda kongresu, univ. prof. Dr. V. Hora, přečtením pozdravného telegramu kanceláře presidenta republiky.

Poté dal přečísti resoluce jednotlivých sekcí tajemníky těchto sekcí. Požadavky IV. sekce (notářské) tlumočila jednatelka Ústředí, Dr. Anděla Kozáková a resoluce je otištěna v celém znění níže. Nakonec přečetl gener. tajemník sjezdu, min. r. Dr. O. Kučera, resoluci všeobecnou, která byla bez debaty shromážděním jednomyslně schválena v tomto znění:

Československé právníctvo, shromážděné na prvním svém odborovém sjezdu, u vědomí důležitosti svého poslání pro stát i jednotlivce, i své velké odpovědnosti, usiluje, aby dosáhlo úrovně co nejvyšší a bylo v našem státě spolehlivou složkou opravdu demokratickou i republikánskou.

Chce působiti k tomu, aby bylo uznáno za činitele, bez něhož by byl ve státním soužití vnesen zmatek a nejistota, s jehož úpadkem klesá smysl pro právo a spravedlnost a nabývá vrchu zvléka a násilí.

Proto brání se také tomu, aby právnícké práce byly konány neprávníky; zejména žádá, aby byla učiněna opatření k zamezení pokoutnictví, bujícího na škodu občanstva, autorisovaných právníků i státu. Pokud jde o zemi Slovenskou a Podkarpatoruskou, žádáme, aby titul notář byl vyhrazen pouze veřejným notářům a aby listinná a veškerá soukromá agenda obecních a obvodních notářů byla zakázána a vyhrazena jen autorisovaným právníkům.

Těžce pociťuje některé nedostatky právního řádu, které činnost právníkovu citelně ztěžují, právní jistotu ohrožují a právní život znesnadňují. Proto volá po brzkém sjednocení právního řádu, při čemž poukazuje mimo jiné na důvody státně-politické, neboť jest přesvědčeno, že jednotný právní řád podmiňuje státní jednotu československou. Zejména žádá, aby z kodifikačních prací byly co nejdříve předloženy k parlamentnímu jednání aspoň ty části, které jsou již dohodnuty a mohou tvořiti uzavřený celek; je tomu tak u kodifikace občanského práva i u civilního řádu soudního. Upozorňuje na nutnost republikace právních předpisů platných v našem státě, žádá dále vydání moderního řádu advokátního a notářského a varuje před všemi počiny, jimiž se otrásá stabilitou prvního řádu a do života vnáší nejistota a nedůvěra v trvalost jeho.

Zdůrazňuje, že nezbytným předpokladem právní jistoty i stability právního řádu jsou samostatní a na všechny strany neodvislí soudcové.

Přimlouvá se za decentralisaci správy, přihlížející k územní a zájmové samosprávě, jakož i za to, aby při jakékoli nové úpravě právní bylo hleděno k potřebám praktického života. Budiž zejména používáno při zákonodárných pracích odborných znalostí a praktických zkušeností právníků.

Spatřuje zárukou způsobilosti k právníckému povolání v řádné výchově právníckého dorostu ve všech odvětvích právníckého povolání a jest přesvědčeno, že k hodnotnému výkonu právníckého povolání jest třeba vedle odborných znalostí i vysoké úrovně mravní.

Jako zdárnému výkonu každého povolání, je i u povolání právníckého třeba, aby se mu dostalo hmotného zabezpečení, jež by umožňovalo, aby se právník mohl cele a s klidnou myslí věnovati své činnosti. S tohoto hlediska jsou plně oprávněny jak snahy právníků ve veřejných službách o spravedlivé ocenění jejich působnosti, tak i snahy svobodných právníckých povolání o invalidní a starobní pojištění. Zvláštěního zřetele při úpravě hmotných poměrů zasluhují právníci působící v pohraničí za ztížených podmínek služebních.

Volá veškeré československé právníky do svých řad, připomínajíc jim, že jen v soudržnosti jest síla a záruka toho, že se právníctvu dostane správného ocenění a plně váhy ve veřejném životě.

Sjezd usnází se, aby sjezdy odborové všeho právníctva staly se pravidelnými, a to v obdobích nejméně tříletých.

K návrhu předsedy zmocnil sjezd jednomyslně Ústředí československých právníků, aby:

1. podniklo další kroky k provedení resoluce všeobecné,
2. postavilo se za požadavky jednotlivých sekcí jako organizace všeobecné a spolu s přísl. stavovskými organizacemi podniklo kroky k jejich uskutečnění. Když by se octly požadavky jednotlivých stavů v rozporu, snažilo by se Ústředí o vyrovnání protiv.

Nato předseda poděkoval podrobně a obsírně všem činitelům, kteří se zasloužili anebo jakýmkoli způsobem přispěli ke zdaru sjezdu.

Pak pravil doslovně:

Vážené shromáždění!

Nyní dospíváme ke konci jednání. Maličko a bude se o našem sjezdu mluvit v čase minulém: Byl! Já myslím, že tlumočím dojmy vám všem společně, když řeknu, že si odneseme dojmy nejrůznější. Viděli jsme družnost a horlivost, s níž se pracovalo v sekcích. Jsou to práce vesměs vysoké úrovně. Jejich výsledky jsou důstojná a vynikající. Zdůrazňuji, jak nás těšilo, že se tak horlivě zúčastnili naši kolegové slovenští. Ovšem tyto dojmy asi v životě budou ustupovati do pozadí. Pozbudou síly i životnosti, je to přirozený a nevyhnutelný důsledek.

O jednom bych však nechtěl, aby ve vaší mysli pobledlo neb dokonce zapadlo bez jakýchkoli stop: přesvědčení, že organizace všeho právnictva je *conditio sine qua non*, má-li se ze své roztržiténosti a tím způsobené bezmoci vzhopiti a v občanstvu plného uznání, vážnosti a váhy nabýti. Toto vědomí nesmí z mysli zmizeti, ale musí pevně zakořeniti. Vzpomínkou musí býti stále obnovováno a posilňováno. Jinak byl by sjezd pouhou epizodou bez praktického účinku.“

Dále apeloval předseda na všechny účastníky, aby se stali apoštoly hnutí, aby získali členy a prostředky pro výstavbu právníckého domu, již označil jako zevní symbol našich snah, za účelem technického usnadnění úsilí, ježto by tím práce společné organizace byla usnadněna a urychlena. Na praktických případech ukázal, jak lze finančně přispěti: majetnějším příspěvkem 3000 Kč jako člena zakládajícího, při sdělování posledních pořízení atp.

„Hrůzka sebeobětavějších nezmůže nic, zůstane-li odkázána na úzký kruh. Půjdeme-li však všichni semknutí rukou v ruce v pevný řetěz a bude-li v rukou přátelských a bratrských probíhati idea soudržnosti, pak — a jen pak — stane se právnictvo mocnou složkou veřejnosti, jehož hlas bude vážen a vyhledáván. Rozejděte se s tímto závazkem ne právním, ale mravním; musí býti silnější a neodbytnější než závazek právní.“

Ke slovu se hlásil prezident advokátní komory pražské, senátor Dr. A. K l o u d a, který pravil, že pan profesor Hora ve svém díkůvzdání na každého pamatoval, ale na jednoho zapomněl, a tím je právě on sám. Řečník ocenil vzletnými slovy činnost „námi všemi milovaného a ctěného profesora Dr. Hory“, jenž vedle své vědy dovedl se věnovati nezbytně nutným pracím.

Zápase se slzami dojetí, pro něž chvíli nemohl promluvit, pravil na to Dr. H o r a: „Jsem opravdu dojat uznáním, které mně bylo ústy váženého muže právě projevono. Když jsem byl letos v zimě dotázán, zda bych přijal funkci předsedy, pánové i dámy mně dosvědčí, že jsem se bránil. Ale když mně byla vyložena podstata snah praktických právníků a když jsem viděl oddanost a ochotu, s níž mi nabízeli spolupráci, po delším otálení jsem funkci přijal. Práce svěřená mně počala těšiti. Udržel jsem si kontakt s praktickými právníky a pochopil jsem význam tohoto snažení. Našel jsem skutečně oddané spolupracovníky. Dnes mohu říci, že ji konám s radostí a průběhem sjezdu jsem vycítil, že ke mně máte důvěru a že mne máte rádi. (Dlouhý potlesk.) Děkuji za to ještě jednou co nejsrdčeji.“

Nezbývá než skončiti. Práce sjezdové jsou skončeny, ale ne další práce. Sjezd budíž nám vzpruhou, povzbuzením i závazkem k další práci za vytčeným cílem.

Končím jedinou větou: Zdar našemu snažení a sláva republice!“

Neutuchající potlesk doprovodil konečná slova předsedy sjezdu.

První sjezd československých notářů v Praze.

(IV. sekce notářská I. odborového sjezdu československých právníků).

Spolek československých notářů zúčastnil se současně se Svazem československých soudců a Jednotou československých advokátů pořádání I. odborového sjezdu československých právníků v Praze, jako IV. sekce notářská a v rámci tohoto sjezdu pořádal I. celostátní sjezd československých notářů. Bylo to po prvé za trvání naší samostatnosti, kdy notáři z celé Československé republiky měli příležitost se sejíti. A sjeli se notáři i kandidáti notářství z nejbližších končin republiky, aby na půdě Almae matris v právnícké fakultě university Karlovy, kde získali základy svých právníckých vědomostí, jako praktikové pojednali o svých stavovských záležitostech.

O předběžných pracích sjezdových byli všichni příslušníci našeho stavu informováni v Českém Právu, zvláštními oběžníky, i v denním tisku. Ke sjezdu přihlásilo se 123 notářů a 39 kandidátů notářství.

Informační schůzka účastníků sjezdu konala se dne 25. září 1936 v restauraci „Skaut“ v Praze o 7. hod. več., kde byly dány potřebné informace.

Z řad mladších notářů a kandidátů notářství četní kolegové zúčastnili se sjezdu jako pořadatelé.

Kol. Dr. O. Hanna s přesností jemu vlastní obstaral jako zapisovatel zápis o zahajovací a závěrečné schůzi sjezdové a kol. Dr. R. Běbr účastnil se v nemalé míře práce v sekretariátu sjezdovém během zasedání sjezdu, začez jim přísluší vřelý dik. Kol. notář Dr. F. Janatka ve výstižném článku, uveřejněném dne 25. září 1936 v Národních Listech, tlumočil požadavky čl. notářstva.

Předběžně bylo usneseno, aby řízení sjezdových jednání vedl první den Slovák, druhý den Moravan a třetí den Čech. Usnesení toto bylo zachováno.

Předsedou sekce notářské byl pan Dr. Jaroslav Čulík, em. notář a prezident Stálé delegace notářských komor, místopředsedy Dr. Josef Togner, prezident notářské komory v Olomouci, a Dr. Josef Kállay, prezident notářské komory v Bratislavě; sekretářem náměstek notáře Dr. Anděla Kozáková.

Vzhledem k tomu, že pan ministr m. sl. Dr. Kállay se jednání sjezdových účastniti nemohl, zastupoval Slováky na sjezdu pan viceprezident Správního výboru spojených veřejnonotářských komor na Slovensku, Dr. V. Dušek.

Sekce notářská zasedala celkem třikráte: v sobotu 26. IX. odpoledne, v neděli 27. IX. a v pondělí 28. IX. dopoledne.

I. První pracovní schůzi v sobotu dne 26. IX. 1936 zahájil po půl třetí hodině odpolední pan prezident Stálé delegace notářských komor a předseda Spolku čl. notářů JUDr. J a r o s l a v Č u l í k za účasti pana ministra spravedlnosti Dr. Ivana Déryera, ministerského rada Dr. Brožovského, osobního tajemníka pana ministra odborového rady Dr. Palečka a odborového rady Dr. Somra, presidenta olomoucké notářské komory Dr. Tognera, vicepresidenta Správního výboru spojených veřejnonotářských komor na Slovensku se sídlem v Bratislavě Dr. V. Duška, a presidenta chebské notářské komory Dr. Trínksa. Uvítal pana ministra Dr. Déryera, který pocítil svou přítomností naši sekci první, a přivítal dále ostatní přítomné. Uvítal slavnou příležitost I. odborového sjezdu čl. právníků, v jehož rámci koná se též I. sjezd čl. notářů v Praze. Zmínil se stručně o historii notářství na území bývalého Rakouska, zejména o slavné době notářství od Karla IV. (ars notaria) až do druhé polovice XVIII. stol., t. j. do nešťastných patentů josefinských, jimiž notářství bylo silně omezeno, o omylu názorů tvůrce všeob. zák. obč. na notářství, jak se jeví zejména v § 883 o. z. o., což Zeiler dodatečně uznal, když pokoutnictví a fušerství úplně ohrozili právní bezpečnost tak, že bylo nutno obnoviti notářství. Dále pojednal o notářských rádech z r. 1850, 1855 a o dnešním platném not. řádu. Poukázal na nutnost vykonatelného notářského spisu ve prospěch občanstva a na význam formy. Poukázal na to, že úprava poměrů mezi stranami notářem (zákon mezi stranami) nutně vyžaduje určité formy, má-li býti účastna zvýšené právní ochrany a moci. Z toho vyplývá nutnost listin veřejných s hlediska mezinárodního, ježto této formy vyžadují právní poměry v cizích státech pro všechna důležitější právní jednání. Ostatně forma notářského aktu není věc našeho prospěchářství, nýbrž je to prospěch občanstva, ochrana povětivých občanů proti využívání bezformálnosti k jejich škodám. Proklamovati tuto zásadu považuje za jeden z hlavních účelů našeho sjezdu. Dalším účelem je příprava k mezinárodnímu sjezdu notářů, který bude pořádán asi za dva roky. Na konec přál I. odborovému sjezdu plného zdu. (Potlesk.)

Pan předsedající předal nato předsednictví panu viceprezidentovi Správního výboru spojených veřejnonotářských komor na Slovensku se sídlem v Bratislavě, panu Dr. Viktoru Duškovi, který jménem Slováků vítá pana ministra i všechny přítomné. Uvedl, že všeobecná krize neušetrila ani notářský stav, poukázal na zhoubné následky demoralisace, která ohrožuje všechny stavy, a na nutnost, aby stav notářů skládal se z osob vynikajících po stránce právnícké i morální. Je nutno pečovati o povznesení stavu ve všech směrech. Přál rovněž I. odborovému sjezdu zdu. (Potlesk.)

Za moravské notáře učinil projev prezident olomoucké komory Dr. T o g n e r, který uvítal pana ministra i všechny kolegy a uvedl, že moravští notáři jdou pevně a neochvějně za českými vůdci, zachovávají nyní i v budoucnosti věrnost českým kolegům. Přaje sjezdu jménem moravských notářů nejlepšího zdu. (Potlesk.)

K vyzvání pana předsedy vicepresidenta Dr. Duška přednesl pan prezident Dr. Čulík přednášku na thema „Notářství ve styku mezistátním“. Přednáška odměněna byla srdečným potleskem. Pan prezident Dr. Dušek poděkoval panu přednášejícímu za přednášku, která je důkazem jeho skvělé činnosti a znamená další mezník v programu našeho stavu. Poděkoval odcházejícímu panu ministroví Dr. Déryerovi za účast, kterou